

Til lovforslag nr. L 49

Folketinget 2009-10

Skriftlig fremsættelse (29. oktober 2009)

Justitsministeren (Brian Mikkelsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.)

(Lovforslag nr. L 49).

Formålet med lovforslaget er at styrke indsatsen for at forebygge og standse omfattende forstyrrelser af den offentlige ro og orden mv.

Der gælder allerede i dag strenge særlige straffebestemmelser for personer, der står bag eller aktivt deltager i omfattende uroligheder mv. Det drejer sig bl.a. om straffelovens § 133 (farlige opløb), § 134 (andre opløb) og § 134 a (grov forstyrrelse af offentlig ro og orden). Disse bestemmelser foreslås ikke ændret.

Lovforslaget tager navnlig sigte på dem, der er med til at optrappe en tilspidset situation i forbindelse med omfattende uroligheder mv. ved i det pågældende område at begå hærværk eller f.eks. ved at lave fysiske blokader eller lignende for at søge at hindre politiet i at udføre sit arbejde. Uanset om sådanne personer i den konkrete situation står bag eller kan anses for egentlige deltagere i grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden, er de i væsentlig grad med til at vanskeliggøre politiets indsats for at genoprette ro og orden i situationen, og de kan bidrage til, at der sker en generel forværring af situationen i området.

Regeringen lægger vægt på en stærk og konsekvent retshåndhævelse, og det er væsentligt, at politiet har de relevante muligheder for at sætte ind i sådanne sager.

På den baggrund foreslås en skærpelse af straffen for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 3, om at lægge hindringer i vejen for bl.a. politiets arbejde, så der i førstegangstilfælde normalt idømmes en frihedsstraf på 40 dages fængsel (og ikke som i dag normalt en bøde), når overtrædelsen er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Der foreslås endvidere en skærpelse af straffen for hærværk begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, så der i disse sager sker en betydelig skærpelse af straffen i forhold til i dag. Det forudsættes, at der i sådanne tilfælde i givet fald som udgangspunkt sker en forhøjelse af straffen med halvdelen i forhold til den straf, der ville være blevet fastsat efter de hidtidige regler.

Fastsættelsen af straffen i de konkrete sager vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor.

Muligheden for efter politilovens regler at frihedsberøve personer med henblik på at afværge fare mv. er efter politiets erfaring et nyttigt og effektivt middel til at kunne afværge væsentlig fare for forstyrrelse af den offentlige orden og sikkerhed mv. i forbindelse med forsamlinger og opløb. Der har imidlertid i praksis været tilfælde, hvor personer har måttet løslades efter udløbet af den gældende 6-timers frist i medfør af politiloven, selv om frihedsberøvelse i realiteten fortsat var nødvendig for at afværge den konkrete fare for den offentlige orden og sikkerhed mv., som gav anledning til frihedsberøvelsen - f.eks. fordi der fortsat var uro, opløb eller lignende, som de pågældende måtte forventes at ville deltage i.

Det foreslås på den baggrund at forlænge fristen for politiets administrative frihedsberøvelse med henblik på at afværge fare for orden eller sikkerhed mv. i forbindelse med bl.a. opløb fra 6 til 12 timer. Det er Rigspolitiets vurdering, at en forlængelse af fristen til 12 timer i praksis i stort set alle tilfælde vil være tilstrækkelig til at varetage de hensyn, som begrundet frihedsberøvelsen.

Det er væsentligt at fremhæve, at der ikke foreslås ændringer i betingelserne mv. for at iværksætte frihedsberøvelse. Frihedsberøvelse vil således fortsat kun kunne anvendes, hvis det er nødvendigt i den konkrete situation, og hvis mindre indgribende midler ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren. Personen skal således i givet fald ligesom i dag løslades, så snart de omstændigheder, der gav anledning til frihedsberøvelsen, ikke længere er til stede.

Herudover vil der, hvis lovforslaget vedtages, blive foretaget en ændring af ordensbekendtgørelsen med henblik på en markant forhøjelse af bøderne for visse overtrædelser af bekendtgørelsen, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden mv., og som sker, mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

I forbindelse med omfattende uroligheder, optøjer mv. er det politiets hovedopgave at sikre, at den offentlige ro og orden genoprettes. Herudover er det vigtigt, at politiet så vidt muligt kan retsforfølge gerningsmændene, og at politiet med henblik herpå råder over og anvender det tekniske udstyr, der

er nødvendigt for at kunne dokumentere begåede lovovertrædelser. Under hensyn hertil lægges der i tilknytning til lovforslaget op til, at politiet i øget omfang skal anvende videoudstyr og videodokumentation i forbindelse med, at der i et område foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden.

Med henblik på at de foreslåede regler i givet fald også vil kunne anvendes i forbindelse med klimatopmødet i december

2009 (COP15), anmodes der om dispensation fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 13, stk. 1, hvorefter 3. behandling ikke må finde sted før 30 dage efter fremsættelsen.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.